Friedrich-Alexander-Universität
Philosophische Fakultät und
Fachbereich Theologie

FAU

Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg I Lehrstuhl für Pädagogik mit dem Schwerpunkt Diversity Education und internationale Bildungsforschung I Regensburger Str. 160, D-90478 Nürnberg

Department Pädagogik

Lehrstuhl für Pädagogik
mit dem Schwerpunk Diversity Education
und Internationale Bildungsforschung

Prof. Dr. Anatoli Rakhkochkine

Regensburger Str. 160, 90478 Nürnberg
Telefon: +49 911 5302-95519
E-Mail: anatoli.rakhkochkine@fau.de
www.interedu.phil.fau.de

Nürnberg, den 07.03.2022

Review

by foreign scientific consultant for the dissertation work of Saya Charipkanovna Baisultanova "Development of professional and personal qualities of undergraduates in the conditions of multilingual education", submitted for the degree of Doctor of Philosophy (PhD) in the specialty "6D010300 - Pedagogy and Psychology"

Dissertation work of S.Ch. Baisultanova is devoted to the actual problem of multilingual education and its influence on the development of professional and personal qualities of undergraduates in the Republic of Kazakhstan. The dissertation is prepared in Kazakh language, therefore, for a foreign consultant who does not speak Kazakh, the possibilities for evaluating the results are limited. This review is based on the presentation of the results of the work at conferences by the applicant, on articles published in scientific journals in English and Russian language, and on the abstract of the dissertation in Russian language.

The dissertation prepared and presented by Baisultanova S.Ch. is original scientific research; it is based on studies conducted in the period from 2016 to 2021 and presents the findings about theoretical foundations, methods, and techniques of multilingual education at universities. The author demonstrates the relevance of the research topic by analysing trends in education and by taking into account the social, political and economic developments in the Republic of Kazakhstan. The competitiveness of the state and the response to the global challenges of the present time are largely determined by the level of the country's human capital, which implies high-quality education in multi-ethnic and multicultural Kazakhstan and the fact that the Kazakhstani integration into the international community has increased the need to master foreign languages. The author analyses new trends in multilingual education, especially in the field of higher and postgraduate education, points out the need for competent knowledge of the state (Kazakh), official (Russian) and international languages (primarily English) for every school and university graduate. Based on the analysis of the research literature and practices in education, the author identifies the study of the development of professional and personal qualities of undergraduates through multilingual education as a special and still insufficiently studied problem. The author argues that this issue is important because the implementation of the state program of multilingualism affects the competitiveness of future students and depends on the professional preparation of teachers and their professional development.

The author also revealed the research gaps with regard to the methodological support of multilingual education in the field of postgraduate education.

To solve these problems, the author proposes a theoretical model for the development of professional and personal qualities of undergraduates in multilingual education and the possible ways to implement it in practice. The work clearly defines the object, subject, purpose and objectives of the study, formulates a hypothesis, substantiates methodological approaches and research methods, and demonstrates the novelty, theoretical and practical significance of the research findings. S.Ch. Baisultanova defines the theoretical foundations for the development of professional and personal qualities of undergraduates in multilingual education and their key elements, and furthermore, the content of the development of professional and personal qualities of undergraduates under the condition of multilingual education. She developes a model for the development of professional and personal qualities of undergraduates in multilingual education and the corresponding methodology for the development of professional and personal qualities of undergraduates. The division of professional and personal qualities of undergraduates in the conditions of multilingual education into two groups: professional (cognitive knowledge, professional thinking, academic skills) and personal (empathy, tolerance, citizenship) is understandable in the context of Kazakhstan, but the definition of personal qualities, in particular, citizenship, may be controversial in other cultural contexts and pedagogical approaches. The author substantiates the innovative nature of assessment of learning results of undergraduate students in the form of a portfolio of achievements as one of the technologies that individualize the learning process. To highlight is the analysis of an integrative approach to language acquisition in multilingual education that demonstrates how this approach can serve as the foundation for creating curricula and teaching aids, for developing innovative teaching methods and for the support of the development of teachers' the multilingual communicative competence at the professional level.

The theoretical and methodological positions of the author, the logic of the research work and the implementation of the main findings in practice confirm the validity of the obtained results. The results of the work were presented at conferences of various levels, they are reflected in publications and are implemented in practice in several educational programs. In sum, the dissertation is a study of considerable theoretical and practical significance and meets the requirements for scientific work of this type in Kazakhstan.

Based on the foregoing, S.Ch. Baysultanova's dissertation on the topic "Development of professional and personal qualities of undergraduates in the conditions of multilingual education" can be recommended for public defence for the degree of Doctor of Philosophy (PhD) in the specialty "6D010300 – Pedagogy and Psychology".

Scientific foreign consultant
Dr. phil, university professor
Friedrich-Alexander-Universität
Erlangen-Nürnberg (FAU) (Germany)
Anatoli Rakhkochkine

Prof. Dr. Anatoli Rakhkochkine
Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg
Philosophische Fakultät und Fachbereich Theologie
Lehrstuhl für Pädagogik mit dem Schwerpunkt
Diversity Education und Internationale Bildungsforschung
Regensburger Str. 160
D-90478 Nürnberg

Friedrich-Alexander-Universität
Philosophische Fakultät und
Fachbereich Theologie

Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg I Lehrstuhl für Pädagogik mit dem Schwerpunkt Diversity Education und internationale Bildungsforschung I Regensburger Str. 160, D-90478 Nürnberg

Department Pädagogik

Lehrstuhl für Pädagogik
mit dem Schwerpunk Diversity Education
und Internationale Bildungsforschung

Prof. Dr. Anatoli Rakhkochkine

Regensburger Str. 160, 90478 Nürnberg
Telefon: +49 911 5302-95519
E-Mail: anatoli.rakhkochkine@fau.de
www.interedu.phil.fau.de

Nürnberg, den 07.03.2022

«6D010300 – Педагогика және психология» мамандығы бойынша «философия докторы» (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынылған Сая Чарипкановна Байсултанованың «Көптілді білім беру жағдайында магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамыту» тақырыбындағы диссертациялық жұмысына шетелдік ғылыми кеңесшінің

ПІКІРІ

С.Ч.Байсұлтанованың диссертациялық жұмысы көптілді білім берудің және Қазақстан Республикасындағы магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамытудың өзекті мәселесін шешуге бағытталған. Диссертация қазақ тілінде дайындалғандықтан, қазақ тілін білмейтін шетелдік кеңесші үшін нәтижелерді бағалау мүмкіндігі шектеулі. Осы пікір ізденушінің конференциялардағы жұмыс нәтижелеріне, ағылшын және орыс тілдеріндегі ғылыми журналдарда жарияланған мақалаларына, сондай-ақ диссертацияның орыс тіліндегі андатпасына негізделе отырып жазылды.

С.Ч.Байсултанованың дайындаған және ұсынған диссертациялық жұмысы төлтума ғылыми зерттеу болып табылады; бұл жұмыс 2016-2021 жылдар аралығында жүргізілген зерттеулерге негізделе отырып, жоғары оқу орындарындағы көптілді білім берудің теориялық негіздері, әдістері мен тәсілдері туралы тұжырымдарды ұсынады. Автор зерттеу тақырыбының өзектілігін білім берудегі тенденцияларды талдау арқылы және Қазақстан Республикасындағы әлеуметтік, саяси және экономикалық оқиғаларды ескере отырып көрсетеді. Мемлекеттің бәсекеге қабілеттілігі және қазіргі заманның жаһандық сын-тегеуріндеріне жауап көп жағдайда елдің адами капиталының деңгейімен айқындалады, бұл көп ұлтты және көп мәдениетті Қазақстанда сапалы білім беруді, сондай-ақ Қазақстанның халықаралық қоғамдастыққа интеграциялануы шет тілдерін меңгеру қажеттілігін күшейте түскенін білдіреді. Автор көптілді білім берудің, әсіресе жоғары оқу орындары мен жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру саласындағы жаңа үрдістерді талдап, әрбір мектеп және университет түлегі үшін мемлекеттік (қазақ), ресми (орыс) және халықаралық тілдерді (ең алдымен ағылшын тілін) сауатты деңгейде меңгеру қажеттілігін атап көрсетеді. Білім беру саласындағы зерттеу әдебиеттері мен тәжірибелерін талдау негізінде автор көптілді білім беру арқылы магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамытуды зерттеуді е[illegible] әлі де жеткілікті зерттелмеген мәселе ретінде анықтайды. Автор бұл [illegible] маңыздылығын пысықтай келе, көптілділік мемлекеттік бағдарламаны жүзеге [illegible] болашақ студенттердің бәсекеге қабілеттілігіне тікелей әсер ететіндігін және мұғалімдердің кәсіби дайындығына, олардың кәсіби шыңдалуына байланысты екенін [illegible]

ET9403693220419144450F457010
Нотариаттық іс-әрекеттің бірегей нөмірі / Уникальный номер нотариального действия

Сондай-ақ, автор жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру саласындағы көптілді білім беруді әдістемелік қамтамасыз етуге қатысты зерттеулердегі олқылықтарды анықтайды.

Осы мәселелерді шешу үшін автор көптілді білім беру жағдайында магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамытудың теориялық моделін және оны іс жүзінде жүзеге асырудың жолдарын ұсынады. Зерттеу жұмысының нысаны, пәні, мақсаты мен міндеттері нақты анықталған, гипотезасы тұжырымдалған, зерттеудің әдіснамалық тәсілдері мен әдістері негізделген, зерттеу нәтижелерінің жаңалығы, теориялық және практикалық маңыздылығы көрсетілген. С.Ч.Байсултанова көптілді білім беру жагдайындағы магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамытудың теориялық негіздерін және олардың негізгі элементтерін, сондай-ақ көптілді білім беру жағдайында магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамытудың мазмұнын анықтайды. Автор көптілді білім беру жағдайындағы магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамыту моделін және магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамытудың тиісті әдіснамасын әзірлеген. Көптілді білім беру жағдайындағы магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын кәсіби (танымдық білім, кәсіби ойлау, академиялық білік) және тұлғалық (эмпатия, толеранттылық, ұлтжандылық) деп шартты түрде екі топқа бөлуі көңілге қонымды шыққан. Соның ішінде, ұлтжандылық сапасы Қазақстанның бүгінгі жағдайында түсінікті болғанымен, басқа мәдени мәнмәтіндер мен педагогикалық көзқарастар тұрғысыан болашақта зерттеле түсуі қажет етіледі. Автор оқу үдерісін дараландыратын тәсілдердің бірі ретінде магистранттардың оқу нәтижелерін жетістіктер портфолиосы түрінде бағалаудың инновациялық сипатын негіздейді. Көптілді білім беруде тілді меңгерудің интегративті тәсілін талдауды атап өткен жөн, ол бұл тәсіл оқу бағдарламалары мен оқу құралдарын құруға, оқытудың инновациялық әдістерін жасауға және мұғалімдердің көптілді коммуникативтік құзыреттілігін кәсіби деңгейде дамытуды қолдауға негіз бола алатындығын көрсетеді.

Автордың теориялық және әдіснамалық ұстанымдары, зерттеу жұмысының логикасы және негізгі тұжырымдардың практикаға ендірілуі, алынған нәтижелердің негізділігін растайды. Жұмыс нәтижелері әртүрлі деңгейдегі конференцияларда талқыланып, ғылыми басылымдарда жарияланды және бірқатар білім беру бағдарламаларына енгізілді. Қорыта айтқанда, диссертация елеулі теориялық және құнды практикалық маңызға ие зерттеу жұмысы болып табылады, сондай-ақ Қазақстан Республикасындағы докторлық диссертациялық зерттеуді орындау талаптарына толық жауап береді.

Жоғарыда айтылғандар негізінде С.Ч.Байсұлтанованың "Көптілді білім беру жағдайында магистранттардың кәсіби-тұлғалық сапаларын дамыту" тақырыбындағы диссертациясы "6D010300 – Педагогика және психология" мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін көпшілік алдында қорғауға ұсынуға лайықты.

Шетелдік ғылыми кеңесші,
доктор, профессор
Фридрих-Александр-Эрланген
Университеті (Германия) А.Рахкошкин